

UTLYSNING

Kunnskapssammenstilling på gjellelokkforkortelse

FHF lyser ut midler til kunnskaps- og erfaringsammenstilling relatert til gjellelokkforkortelse hos laksefisk i Norge og globalt. Utlysningen har åpen økonomisk ramme.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer eller bedrifter i laksenæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* skal følges ved utarbeidelse av søknad (Vedlegg 2).

Søknader sendes til: post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 23/00129

Tidsplan

30.aug. 2023: Utlysning offentliggjøres

30.okt. 2023: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 13:00)

November 2023: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

Desember 2023: Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Dersom behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 15.okt. 2023 kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Bakgrunn

Gjellelokkforkortelse er en utfordring som har kommet og gått, og mye FOU er utført tidligere. I Fiskehelse rapportene for 2019-2022 er gjellelokkforkortelse oppgitt som det fjerde til sjette største problemet i settefiskefasen. Dette viser at problemet fremdeles er til stede, og et interessant spørsmål er om det nå har andre årsakssammenhenger enn tidligere. Da det er mye kunnskap på området, er det i første omgang nødvendig å sammenstille eksisterende kunnskap for å få frem hva vi vet og ikke vet om gjellelokkforkortelse. I tillegg til publisert kunnskap er det mye erfaringsbasert kunnskap i næringen som vil være nyttig å kartlegge. Det er trolig mange ulike risikofaktorer som kan føre til gjellelokkforkortelse da slike multifaktorielle problemstillinger er komplekse.

Gjellelokkforkortelse er ikke rapportert som et problem i sjøfasen, noe som indikerer at de lett synlige forkortede gjellelokkene i settefiskefasen regenererer før sjøfasen. I de senere år har flere fiskehelsetjenester rapportert om en deformitet som de kaller «krøllete/bølget kant på gjellelokkene». I hvor stor grad slike deformerte gjellelokk gir mangelfull lukking av gjellelokkene eller på annet vis påvirker gjellehelsen, eller fiskens oksygenopptak, er lite dokumentert. Det er nærliggende å tenke at denne deformiteten henger sammen med regenerasjon etter forkortede gjellelokk i settefiskefasen, men dette er uklart.

Et vel fungerende gjellelokk er svært viktig for å beskytte gjellene. Forkortede gjellelokk kan føre til store skader på gjellevevet, spesielt på tuppen av gjellefilamentene. Fisken trenger også et velfungerende gjellelokk for å kunne lage undertrykk i munnhulen, noe som brukes bl.a. for å fange bytte dyr eller skille ut partikler fra gjellene.

Kunnskap om forkortede gjellelokk finnes i alle lakseproduserende land. Det er derfor fornuftig å samle kunnskapen ikke bare fra Norge, men også andre land som Chile, Canada og UK. Tilgjengeliggjøring av dagens kunnskap vil være nyttig for næringen, og kan legges til grunn for

beste praksis. Avdekking av eventuelle kunnskaps mangler kan legge grunnlag for videre FOU.

Målsetting

Kunnskaps- og erfaringsssammenstilling relatert til gjellelokkforkortelse hos laksefisk i Norge og globalt.

Avgrensninger og særskilte føringer

- Utlysningen har en åpen økonomisk ramme og økonomi/budsjett blir derfor vektlagt.
- Det kan søkes om finansiering av prosjekt med varighet på maks 1 år.
- Synergier med andre relevante pågående aktiviteter skal beskrives.
- I prosjektplanen skal det vises hvordan næringen så raskt som mulig kan dra nytte av resultater som oppnås underveis, og det skal utarbeides en plan for hvordan resultatene formidles og kan implementeres i næringen.
- Samarbeid med næringsaktører, fiskehelsepersonell o.l. må beskrives og dokumenteres i form av intensjonsavtaler.

Generelle forutsetninger

Det skal gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskaps- og erfaringsgrunnlag, og hvordan prosjektet samspiller eller er koordinert opp mot tilgrensende aktiviteter eller prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Dersom relevant, skal også avgrensning og koordinering opp mot andre pågående aktiviteter, prosjekter eller søknader beskrives.

Gjennomføringsplan skal være tilstrekkelig detaljert med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk. Det skal oppgis leveranser/resultater for hver arbeidspakke/aktivitet i prosjektplanen, og beskrives hvordan disse er koblet til prosjektmål. Dersom relevant skal det vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* (Vedlegg 2).

Det skal ikke leveres inn *Prosjektskjema for FHF* som det henvises til i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser*, da dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver vil være FHF, som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjekt organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved prosjektbeskrivelsen). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer havbruksnæringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 2. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal delta på møter i referansegruppen, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å ta med kostnader til referansegruppemøter i budsjettet.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* (Vedlegg 2). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside for prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottaker/ FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*.

Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseform for å best mulig bidra til at kunnskap fra prosjektet raskest mulig kan tas i bruk i næringen.

Kriterier for vurdering av søknader

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (med vektning i parentes):

- (1,0) Prosjektforlaget's relevans til utlysningen og målet med arbeidet.
- (0,8) Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk.
- (0,8) Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet.
- (0,8) Næringsnytte.
- (0,7) Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte.
- (0,5) Gjennomføringsevne: Prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko og faglige forutsetninger.
- (0,3) Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter.
- (0,3) Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen.
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser.
- Be om avklaringer før og under evalueringen.
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettet inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning.
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis dette kan styrke den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknadene gjennomgås for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt.
- Søknadene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp. NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
- FHF's gjeldende standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 3).

- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat og retningslinjer for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)